

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ	
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти, Другий (магістерський рівень) вищої освіти спеціальності 211 Ветеринарна медицина
Код і найменування спеціальності	Для всіх здобувачів вищої освіти
Тип і назва освітньої програми	Для всіх здобувачів вищої освіти
Курс, семестр	3 курс, 6 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 3 Загальна кількість годин – 90, з яких: <i>Денна форма здобуття освіти:</i> лекцій – 16 годин, практичних занять – 14 годин. <i>Заочна форма здобуття освіти:</i> Лекцій–2 години, практичних занять–2 години Форма семестрового контролю – залік.
Мова(и) викладання	Державна
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	Навчально-науковий інститут агротехнологій, селекції та екології. Кафедра рослинництва
Контактні дані розробника(ів)	Антонець Олександр, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри ауд. 44 (навчальний корпус № 1) <i>e-mail:</i> oleksandr.antonets@pdau.edu.ua профайл: https://www.pdau.edu.ua/people/antonec-oleksandr-anatoliyovych
МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ	
Статус навчальної дисципліни	Міжфакультетська вибіркова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Відсутні
Компетентності	Загальні: ЗК 1. Вміння використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології. ЗК 3. Засвоєння способів підготовки зразків, обробки і аналізу реєстрованих характеристик і джерел можливих помилок, визначення точності експериментів і їх обмеження. ЗК 8. Здатність до практичного застосування знань та оволодіння сучасними знаннями. ЗК 15. Прагнення до збереження навколишнього середовища, забезпечення та дотримання безпечних умов праці. ЗК 18. Уміння розв'язувати поставлені задачі та

	приймати відповідні обґрунтовані рішення. ЗК 20. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності)).
Результати навчання	РН 7. Демонструвати знання сучасного рівня та новітніх технологій у різних галузях для їхнього упровадження у професійній діяльності та вирішенні фахових завдань. РН 18. Демонструвати міждисциплінарний підхід та цілісний світогляд у вирішенні наукових проблем, що передбачає глибоке знання передових методологічних основ фундаментальних та прикладних наук й дає можливість переосмислювати та поглиблювати дану галузь в контексті біосферної парадигми розвитку суспільства.
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
Опанування соціальних навичок «soft skills» дає змогу випускникам бути успішними на своєму робочому місці. Протягом вивчення дисципліни йде формування навичок комунікації, лідерських якостей, відповідальності, вміння працювати у критичних умовах, уміння залагоджувати конфлікти, працювати в команді, управляти своїм часом, розуміння важливості кінцевих термінів, здатність системно мислити, креативність.	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Мета вивчення навчальної дисципліни: є формування системи знань щодо біоекологічних, морфологічних, декоративних особливостей субтропічних рослин для їх інтродукції, акліматизації та вирощування в Україні.	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Тема 1. Процес інтродукції рослин. Тема 2. Субтропічні горіхоплідні культури (каштан їстівний, мигдаль, фісташка, пекан) та чай. Тема 3. Субтропічні культури (інжир, хурма, гранатник, маслина). Тема 4. Цитрусові субтропічні культури (апельсин, мандарин, лимон, грейпфрут та інші). Тема 5. Особливості вирощування субтропічних культур (азиміна, ківі, зизифа, авокадо, фейхоа, пасифлора). Тема 6. Використання інтродукованих рослин у ландшафтному будівництві.	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ	
Словесні методи: лекція, розповідь, інструктаж; – наочні методи: ілюстрування, демонстрування, спостереження; – практичні методи: практичні роботи; робота з навчально-методичною літературою (конспектування); – комп’ютерні методи: використання мультимедійних презентацій. – методи усного контролю: опитування; – методи письмового контролю; вправи, самостійна робота.	
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Наведені у Додатку до силабусу
ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
- щодо термінів виконання та перескладання	Усі навчальні завдання, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни, мають бути виконані у встановлений термін відповідно розкладу. Перескладання поточного та підсумкового контролю

	<p>відбуваються за наявності поважних причин з дозволу дирекції інституту; завдання з практичних занять і самостійної роботи, що здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-30%).</p> <p>Порядок повторного проходження контрольних заходів в Університеті регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу в ПДАУ» (https://bitly.ws/SUfG) та «Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ПДАУ» (https://bitly.ws/TuYe). Відповідно до локальної нормативної бази повторне складання підсумкового контролю допускається не більше двох разів із кожної навчальної дисципліни: один раз викладачу, другий – комісії, котра формується директором інституту, за участю кафедри, відповідальної за реалізацію ОК. Оцінка, що отримана у результаті другого повторного складання заліку, є остаточною. Складання заліку для підвищення позитивної оцінки з навчальної дисципліни здійснюється тільки один раз на підставі заяви здобувача.</p>
<p><i>- щодо академічної доброчесності</i></p>	<p>Здобувачі вищої освіти мають дотримуватися вимог нормативно-правових актів стосовно академічної доброчесності, що наведені на сторінці «Академічна доброчесність» сайту ПДАУ (https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist).</p> <p>Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає: самостійне виконання завдань поточного та семестрового контролю, контрольної роботи, результатів навчання; посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. У разі виявлення академічної недоброчесності здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і має повторно виконати його.</p>
<p><i>- щодо відвідування занять</i></p>	<p>Не дозволяються пропуски занять з неповажних причин. Здобувачі освіти мають брати активну участь під час проведення занять, виконувати необхідний мінімум навчальної роботи, що є допуском до семестрового контролю. В умовах впровадження дистанційної форми навчання за наявності об'єктивних причин (наприклад, лікарняні, індивідуальний графік, знаходження на карантині тощо) та за узгодженням з викладачем, освоєння навчальної дисципліни здобувачами вищої освіти може здійснюватися самостійно, на засадах академічної доброчесності, при цьому здобувач має</p>

	звітувати через електронну пошту, або через систему дистанційного навчання lms moodle про стан виконання завдань.
<i>- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти</i>	Здобувачі мають право на зарахування результатів інформальної / неформальної освіти за частиною освітнього компонента, що регламентовано «Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти ПДАУ» (https://bitly.ws/SUg9). Із метою визнання та перезарахування результатів навчання, здобувач вищої освіти звертається до викладача, який відповідає за реалізацію освітнього компонента, з відповідними документами, що підтверджують результати навчання, про отримання яких заявив здобувач (сертифікати, свідоцтва, довідки тощо).
<i>- щодо оскарження результатів оцінювання</i>	Підставами для оскарження результату оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у робочій програмі, силабусі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувачу вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. У цій ситуації, за мотивованою заявою здобувача вищої освіти чи викладача, директором інституту створюється комісія в складі трьох осіб для складання заліку. У разі незгоди здобувача із оцінкою, не пізніше ніж на наступний робочий день після оголошення результатів, він має право подати апеляційну заяву на ім'я ректора. Порядок оскарження результатів оцінювання здобувачів вищої освіти регламентується Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті. Нормативно-правові акти стосовно оскарження результатів навчання наведені на сторінці «Положення про освітню діяльність» сайту ПДАУ (https://www.pdau.edu.ua/content/polozhennya-pro-osvitnyu-diyalnist).
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	
Основні	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Красовський В., Єгоркіна С., Черняк Т., Дяченко-Богун М., Антонєць О. (2024). Морфобіологічні особливості <i>Passiflora incarnata</i> L. за інтродукції у Лівобережному Лісостепу України. Фітотерапія. Часопис, 4, 110–118, doi: https://doi.org/10.32782/2522-9680-2024-4-110 2. Красовський В., Черняк Т., Гапон С., Антонєць М., Антонєць О. (2024). Декоративні якості субтропічних плодкових рослин в озелененні населених пунктів Лісостепу України. Фітотерапія. Часопис, 2, 165–171, doi: https://doi.org/10.32782/2522-9680-2024-2-165 3. Красовський В.В., Черняк Т.В., Гапон С.В., Антонєць О.А. Перспективи господарського використання сортів <i>Diospyros</i> у Лісостепу України. Сучасні напрями та досягнення селекції і насінництва сільськогосподарських культур: Матеріали II 	

Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (29 березня 2024 року). Полтава: ПДАУ, 2024. С. 110-115

4. Красовський В.В., Черняк Т.В., Гапон С.В., Антонєць О.А. Перспективи господарського використання сортів *Diospyros* у Лісостепу України Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції: Сучасні напрями та досягнення селекції і насінництва сільськогосподарських культур (29 березня 2024 року). Полтава: ПДАУ, 2024. –С. 110-113
5. Рахметов Д.Б. Екологічні засади інтродукції рослин та збагачення фіторізноманіття культурфітоценозів в Україні. Євроінтеграція екологічної політики України: матеріали третьої Всеукр. наук.-практ. конф. 20 жовтня 2021 р. Одеса, 2021. С. 167–174
6. Роговський С.В. Основні завдання та методи дослідження етапів інтродукції рослин. *Науковий вісник НЛТУ України*. Львів: РВВ НЛТУ України, 2011. Вип. 21.12. С. 72–87.
7. Яцик Р.М. Основи інтродукції та адаптації деревно-кущових видів рослин: Навчальний посібник / Р.М. Яцик, Ю.І. Гайда, В.М. Гудима. Івано-Франківськ: НАІР, 2017. 196 с.

Допоміжні

1. Ковтун-Водяницька С.М. Актуальні питання в сучасній інтродукції рослин. Фундаментальні та прикладні аспекти інтродукції рослин у реаліях євроінтеграції : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 9–11 жовт. 2018 р. Київ: Ліра-К., 2018. С. 166–167.
2. Красовський В. В., Федько Р. М., Черняк Т. В. Огляд сучасної теорії і методології інтродукції рослин. *Modern aspects of scientific research in the context of modernization of biological and natural science education : Scientific monograph*. Riga, Latvia : «Baltija Publishing», 2022. pp. 129-153. DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-257-9-7>
3. Красовський В.В., Козлов А.В. Ботанічний сад у системі ландшафтної забудови міста Хорола: монографія. Полтава: Дивосвіт, 2018. 116 с.
4. Рахметов Д.Б. Сучасні проблеми інтродукції рослин в Україні. *Фундаментальні та прикладні аспекти інтродукції рослин у реаліях євроінтеграції*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 9–11 жовт. 2018 р. Київ: Ліра-К., 2018. С. 171–180.
5. Рябчун В.К., Кузимишина Н.В., Бондаренко В.М., Задорожна О.А. Стан і проблеми формування банку генетичних ресурсів плодових, ягідних, горіхоплідних, малопоширених і декоративних культур в Україні. *Досягнення та концептуальні напрями вирощування малопоширених плодово-ягідних культур та переробки їх сировини*: матеріали Першої Всеукр. наук.-практ. конф. Київ, 2019. С. 15–17.
6. Черевченко Т. М. Збереження та збагачення рослинних ресурсів шляхом інтродукції, селекції та біотехнології : монографія / [Т. М. Черевченко, Д. Б. Рахметов, М. Б. Гапоненко та ін.]; відп. ред. Т. М. Черевченко. – К. : Фітосоціоцентр, 2012. – 432 с

Інформаційні ресурси

1. Журнал «Пропозиція». Офіційний сайт: <http://www.propozitsiya.com>
2. Журнал «Агроном». Офіційний сайт: <http://agronom.com.ua>
3. Журнал «Агросвіт». Офіційний сайт: <http://agrosvit.in.ua>
4. Мультимедійний проектор, відеоапаратура.
5. Таблиці, фотографії, буклети.
6. Інтернет ресурс: <http://elibrary.nubip.edu.ua/view/subjects/GZS19.html>

Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри рослинництва протокол № 31 від 28.08.2025.

Додаток до програми

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни для ЗВО денної форми

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти*			Разом
	Опитування	Вправи	Самостійна робота	
Тема 1. Процес інтродукції рослин	5	5	-	10
Тема 2. Субтропічні горіхоплідні культури (каштан їстівний, мигдаль, фісташка, pekan)	5	5	8	18
Тема 3. Субтропічні культури (інжир, хурма, гранатник, маслина).	5	5	8	18
Тема 4. Цитрусові субтропічні культури (апельсин, мандарин, лимон, грейпфрут та інші).	5	5	8	18
Тема 5. Особливості вирощування субтропічних культур (азиміна, ківі, зизифа, авокадо, фейхоа, пасифлора).	5	5	8	18
Тема 6. Використання інтродукованих рослин у ландшафтному будівництві.	5	5	8	18
Разом	30	30	40	100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни для ЗВО заочної форми

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	Опитування	Самостійна робота		
		Конспект	Контрольна робота	
Тема 1. Процес інтродукції рослин	5			
Тема 2. Субтропічні горіхоплідні культури (каштан їстівний, мигдаль, фісташка, pekan)		8		
Тема 3. Субтропічні культури (інжир, хурма, гранатник, маслина).		8		
Тема 4. Цитрусові субтропічні культури (апельсин, мандарин, лимон, грейпфрут та інші).		8		
Тема 5. Особливості вирощування субтропічних культур (азиміна, ківі, зизифа, авокадо, фейхоа, пасифлора).		8		

Тема 6. Використання інтродукованих рослин у ландшафтному будівництві.	5	8		
<i>Разом</i>	10	40	50	100

Шкала та критерії оцінювання (денна та заочна форма здобуття освіти)

Кількість балів	Критерії оцінювання
Опитування. Вправи.	
1	відсутність розрахунків показників, отриманих у ході проведення практичного заняття, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання результатів навчання здобувача вищої освіти
2	розрахунки показників, отримані у ході проведення практичного заняття викладені не у повному обсязі, захист звіту роботи містить неточності, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання результатів навчання у здобувача вищої освіти за мінімальним критерієм
3	розрахунки показників, отримані у ході проведення практичного заняття викладені не у повному обсязі, захист звіту роботи містить незначні неточності, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання результатів навчання у здобувача вищої освіти за критерієм нижче середнього
4	розрахунки показників, отримані у ході проведення практичного заняття викладені у повному обсязі, захист звіту роботи містить незначні неточності, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання результатів навчання у здобувача вищої освіти за середнім критерієм
5	проведення практичного заняття виконано правильно, сформовані повні висновки, що свідчить про можливість оцінити формування компетентностей та отримання результатів навчання у здобувача вищої освіти
Самостійна робота. Конспект.	
1-2	здобувачем не надано правильні відповіді на питання індивідуального завдання (менше 30% потрібної інформації), що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання результатів навчання у здобувача вищої освіти
3-4	надав 40-65% відповіді на питання індивідуального завдання, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання результатів навчання у здобувача вищої освіти за мінімальним та нижче середнього критерієм
5-6	здобувачем надана коротка відповідь на питання індивідуального завдання 64-73% відповіді на теоретичне питання, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання результатів навчання у здобувача вищої освіти за критерієм достатнього рівня
7-8	надав 74-100% відповіді на теоретичне питання, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання результатів навчання у здобувача вищої освіти за критерієм вищого рівня

Контрольна робота	
1-10	здобувачем не надано правильні відповіді на питання індивідуального завдання (менше 30% потрібної інформації), що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання результатів навчання у здобувача вищої освіти
11-20	здобувачем надана коротка відповідь на питання індивідуального завдання із неточностями (60-63%), що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання результатів навчання у здобувача вищої освіти за мінімальним критерієм
21-30	здобувачем надана коротка відповідь на питання індивідуального завдання 64-73% відповіді на теоретичне питання, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання результатів навчання у здобувача вищої освіти за критерієм нижче середнього
31-40	здобувачем надано 74-81% відповідей на теоретичні питання індивідуального завдання, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання результатів навчання у здобувача вищої освіти за середнім критерієм
41-50	питання індивідуального завдання розкриті повністю (90-100%), що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання результатів навчання у здобувача вищої освіти за критерієм вищого рівня